

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 29 marca 1934 r. 1033.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Dział. Str.

1. Dokoła rokowań handlowych z Anglią.-

I. 1.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

2. Nowy statut prawniczy.-

III. "

3. Ukaranie komunistów.-

" "

V. LITWINI PRUSCY.

K r o n i k a .

4. Konfiskata książki Vydunasa.-

V. "

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

5. Rezolucja studentów uniwersytetu kowieńskiego w sprawach kłajpedzkich.-

VII. "

6. Spadek bezrobocia w Kłajpedzie.-

" 2.

7. Zmiany personalne w sądownictwie.-

" "

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

8. "Vilniaus Rytojus" o stosunkach polsko-litewskich.- VIII. "

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Dokoła rokowań handlowych z Anglią. Prasa kowieńska /z 27.III.1934/: Jak donosi Elta z Londynu, 27 marca wyjechała spowrotem do Kowna litewska delegacja handlowa dla prowadzenia rokowań z Anglią. Do Londynu powróci ona po Wielkanocy, ok.11 kwietnia. Jak się spodziewają, do końca kwietnia uda się zakończyć rokowania w sprawie zawarcia umowy.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Nowy statut prawnicy. Prasa kowieńska /z 27.III.1934/: Rada Adwokatów obrała specjalną komisję w składzie adwokatów: prof. Leonasa, prof. Bielackina, prof. Stankiewicza i p. Słezewicza.

Komisję upoważniono do opracowania nowego statutu dla adwokatów. Statut ureguluje stosunki między adwokatami i ich klientami, porządek spraw dyscyplinarnych przeciw adwokatom, porządek zwoływania zebrań adwokatów i t.p -

Ukaranie komunistów. Prasa kowieńska /z 27.III.1934/: W tych dniach sesja Sądu Wojennego w Szawlach rozpatrzyła sprawę kilku aktywnych komunistów. Komunista Vasilus został skazany na 12 lat ciężkiego więzienia, Abraham Feldman na 10 lat, Cekutis na 1 rok.-

V. LITWINI PRUSCY.

K r o n i k a .

Konfiskata książki Vydunasa. Prasa kowieńska /z 27.III.1934/: Jak donoszą z Tylży, dnia 22 marca 3 urzędników policyjnych przybyło do dr. Vydunasa i oświadczyło mu, że praca jego "700 lat niemiecko-litewskich stosunków" została zakazana i skonfiskowana. U dr. Vydunasa znaleziono jedynie kilka egzemplarzy książki, które urzędnicy policyjni zabrali. W miejscowej drukarni litewskiej Jagomastasa skonfiskowano 200 egzemplarzy tej książki.

Dnia 22 marca przed południem i 23 marca rano przybyła również policja do redaktora "N. Tilžes Keleivis" p. Vilmantasa i dokonała u niego gruntownej rewizji.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Rezolucja studentów uniwersytetu kowieńskiego w sprawach kłajpedzkich. "Liet. Aidas" Nr.70 /III.1934/: 24 marca odbył się w Kownie wielki wiec studentów uniwersytetu kowieńskiego. Po wysłuchaniu szeregu przemówień na tematy kłajpedzkie, wiec uchwalił przesłać na ręce premiera Tubelisa, ministra Spraw Zagr. Zauniusa i gubernatora kłajpedzkiego Navakasa następujące rezolucje:

Związek litewskich organizacyj akademickich na zebraniu z 24 marca skonstatował, co następuje: zmiążdżony w czasie wielkiej wojny w Europie Zachodniej imperjalizm niemiecki znowu otwarciem i brutalnie zagraża wszystkim narodom w Europie Wschodniej. Najboleśniej z jego strony ciosy spadają na naród i Państwo Litewskie, Litewskiemu życiu kulturalnemu i gospodarczemu ciągle towarzyszą niemieckie akty przemocy. Wyczuwa się również uporuzywe parcie niemieckie na terytorjum Państwa Litewskiego. Niemcy skupują gospodarstwa na Litwie. Liczba Niemców - obcokrajowców w Litwie jest niedopuszczalnie wielka. Niemcy, zyskując udzieloną obszarowi Kłajpedy autonomję, obsadzili ten obszar swymi agentami, którzy jawnie i potajemnie prowadzą walkę z narodem i Państwem Litewskim. Usuwają oni i poniewierają język litewski, usuwają go ze szkół, sądów i innych publicznych instytucyj. Usuwają godła Państwa Litewskiego

teroryzują przy pomocy pogroźek i represyj Litwinów zamieszkałych nad morzem, wreszcie rozpoczęli otwartą akcję zdrady stanu. Gdy natomiast gubernator kłajpedzki podjął walkę z antypaństwowymi żywiołami, przedstawiciele instytucyj autonomicznych sprzeciwiają się legalnym krokom reprezentanta Państwa, zaś same Niemcy stosują środki przemocy ekonomicznej.

Obecnie w Kłajpedzie rozpoczęła się walka na śmierć i życie o litewskie wybrzeże, o los Państwa i Narodu Litewskiego. Cała młodzież litewska żywo śledzi za wypadkami na obszarze Kłajpedy. Cała młodzież zdecydowana jest poświęcić się tej decydującej walce. Młodzież się nie uspokoi, dopóki z obszaru Kłajpedy nie zostanie wygnany ostatni agent imperjalizmu niemieckiego.

Akademicka młodzież Litwy oświadcza, co następuje: Przytakując całkowicie podjętej przez rząd walce z antypaństwowymi żywiołami na obszarze Kłajpedy, żąda młodzież, by walka ta była prowadzona tak długo, zanim wybrzeże nie zostanie ostatecznie oczyszczone ze szkodników; realizacja postanowień autonomicznych podjęta przez gubernatora kłajpedzkiego Navakasa, musi być prowadzona bez żadnych kompromisów; przy wypełnianiu zadań bezpieczeństwa Państwa i Narodu Litewskiego na obszarze Kłajpedy, wszelka przejawiająca się ze strony Dyrektorjatu kłajpedzkiego nielojalność musi być zlikwidowana; wdzieranie się niemieckie do Litwy musi być natychmiast zahamowane drogą zakazu nabywania przez Niemców na terytorjum litewkiem gospodarstw i nieruchomości; 150 tysiącom Litwinów zamieszkałym w Prusach Wschodnich od Tylży, Ragajni, Gumbiny, Ejtkun aż po Wystruć i Królewiec muszą być udzielone prawa narodowe, kulturalne, ekonomiczne i inne, z których korzystają zamieszkali na Litwie Niemcy.-

S p a d e k b e z r o b o c i a w K ł a j p e d z i e .Prasa kowieńska /z 27.III.1934/:Według wiadomości kłajpedzkiej giełdy pracy, bezrobocie w czasie ostatnim znacznie w Kłajpedzie spadło. Robotnicy różnych zawodów otrzymali pracę. Obecnie zarejestrowanych jest ok.900 bezrobotnych. W związku ze znacznym wzrostem ruchu w porcie kłajpedzkim, zwłaszcza w Kłajpedzie można zaobserwować znaczne zapotrzebowanie rąk roboczych. Po Wielkanocy Samorząd kłajpedzki ma zorganizować cały szereg robót publicznych.-

Z m i a n y p e r s o n a l n e w s ą d o w n i c t w i e .Prasa kowieńska /z 27.III.1934/:Prezes kłajpedzkiego sądu gminnego dr.Linder, jako obcokrajowiec został usunięty ze stanowiska i wyjechał do Niemiec. Jak dotąd opróżnione przezeń stanowisko nie było zajęte. Ostatnio został nań zamianowany sędzia Brusdejlinis, który niedawno ukończył studia prawne. Pracował on już uprzednio w sądzie gminnym.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

"V i l n i a u s R y t o j u s" o s t o s u n k a c h p o l s k o - l i t e w s k i c h ."Vil.Ryt." Nr.25 z dn.28.III.1934 r. Art.p.t."Kto jest winien". Streszczenie:

Polacy częstokroć się uskarżają na brak stosunków pomiędzy Polską a Litwą i zwalają za to winę na Litwę. Należy jednak spojrzeć na odwrotną stronę medalu i poszukać prawdziwych winowajców. Stosunki polsko-litewskie zaczęły się psuć nie w 1919-1920 r., lecz już za czasów Jagiełły, kiedy w Litwie i Polsce znaleźli się ludzie, starający się siedzieć na dwóch stołkach i grać podwójną rolę - Polaków i Litwinów. Za Jagiellonów taką rolę grała szlachta litewska, nazywająca siebie Litwinami, lecz pracująca na rzecz ideałów obcych. Właśnie dzięki tym dwulicowym artystom utraciły Polska i Litwa swą niepodległość. Czyż po takiej nauczce zdrowa część narodu litewskiego mogła się bratać z tymi, którzy go zgubili?

Dwulicowi artyści istnieją również w czasach obecnych. Twierdzą oni, że są Litwinami, jednak czyny wykazują zgoła coś innego. Za brak stosunków między Litwą a Polską ponosi winę nie Litwa i nie Polska, a tylko ci dwulicowi artyści polscy, którzy podają się za Litwinów, a jednocześnie pragną, by Polska zapatrywała się na Litwę nie jako na państwo, a jako na zwykłą prowincję. Stosunki polsko-litewskie ulegną poprawie dopiero wtedy, gdy po tej stronie znikną rzekomi Litwini i gdy się zacznie patrzeć na Litwę, jako na poważne państwo, doceniając jej prawa.-

